

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 524/2024-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a zo sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu notárky JUDr. Zuzany Kolembusovej v konaní vedenom pod sp. zn. Dnot/126/2023, prípisu Okresného súdu Žilina sp. zn. 1SprS/39/2024 z 5. marca 2024, prípisu Krajského súdu v Žiline sp. zn. Spr/11018/2024 zo 7. mája 2024 a prípisu Notárskej komory Slovenskej republiky sp. zn. S/46/2024 z 23. augusta 2024 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ označený v záhlaví tohto uznesenia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 3. septembra 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy postupom notárky JUDr. Zuzany Kolembusovej v napadnutom konaní označenom v záhlaví tohto uznesenia, ako aj prípismi okresného súdu, krajského súdu a notárskej komory označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje uložiť príslušným orgánom povinnosť prijať potrebné opatrenia na nápravu a urýchliť dedičské konanie, ako aj vyvodiť proti notárke dôsledky. Zároveň navrhuje priznanie primeraného finančného zadostučinenia a vzhľadom na nepriaznivú sociálnu situáciu požaduje pridelenie advokáta v konaní o ústavnej sťažnosti.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ je účastníkom konania o dedičstve vedeného okresným súdom pod sp. zn. 9D/205/2023 po poručiteľovi [REDAKOVANÉ]

████████████████████. V súlade s § 161 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku bola konaním a rozhodnutím vo veci poverená notárka JUDr. Zuzana Kolembusová, ktorá 16. mája 2023 vykonala obhliadku a súpis majetku s vyhotovením dokumentácie a prevzatím dokladov tak, aby mohlo byť zabezpečené ocenenie nehnuteľností. Notárka následne vykonala dožiadanie Slovenskej sporiteľne, a. s., a Sparkasse v Nemeckej spolkovej republike, keďže poručiteľ bol štátnym príslušníkom Slovenskej republiky a Nemeckej spolkovej republiky.

3. Sťažovateľ podal na postup notárky v dedičskom konaní sťažnosť v súlade s § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), ktorú adresoval okresnému súdu, na ktorú bolo reagované napadnutým prípisom, z ktorého nevyplývala dôvodnosť predmetnej sťažnosti.

4. Napadnutým prípisom krajského súdu bolo odpovedané na žiadosť sťažovateľa o prešetrenie vybavenia sťažnosti predsedom okresného súdu. V označenom prípise sa krajský súd stotožnil s vyjadrením okresného súdu a označil žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti za nedôvodnú.

5. Napadnutým prípisom notárskej komory bola vybavená sťažnosť sťažovateľa na postup notárky v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sťažnostiach“).

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ argumentuje existenciou zbytočných prietahov v postupe notárky, keďže táto dosiaľ nevydala rozhodnutie, hoci všetky potrebné informácie boli dodané v primeranom čase a podľa zákona.

7. Notárka podľa sťažovateľa bez odôvodnenia obviňuje dedičov zo zatajania a z neposkytnutia potrebných informácií a zároveň nedôvodne žiada o zistenie informácií o nezvestnom bratovi poručiteľa.

8. Sťažovateľ vyjadruje nesúhlas so spôsobom vybavenia sťažností napadnutými prípismi okresného súdu, krajského súdu a notárskej komory.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka existencie zbytočných prietahov v postupe notárky v súvislosti s dedičským konaním, s ktorými spája sťažovateľ ako následok aj porušenie práv na súdnu ochranu a na ochranu vlastníctva. Namieta rovnako aj porušenie totožných práv prípismi vydanými príslušnými orgánmi verejnej správy podľa zákona o súdoch a zákona o sťažnostiach.

10. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom

súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Keďže sťažovateľ nie je zastúpený advokátom (§ 34 ods. 1 a § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde), ústavný súd pred tým, ako sa začal zaoberať podstatou ústavnej sťažnosti, skúmal, do akej miery nedostatok právneho zastúpenia bráni jej kvázimeritórnemu prejednaniu. Berúc do úvahy skutočnosť, že ústavná sťažnosť obsahuje, odhliadnuc od nedostatku právneho zastúpenia, všeobecné, ako aj osobitné náležitosti požadované zákonom o ústavnom súde, ústavný súd uplatnením materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti, a tým aj k ochrane práv a slobôd fyzickej osoby, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou jeho rozhodovacej činnosti (k tomu pozri aj II. ÚS 51/2017, II. ÚS 782/2014), vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti, pristúpil k jej predbežnému posúdeniu (m. m. I. ÚS 193/2024).

III.1. K namietanému porušeniu základných práv postupom notárky v dedičskom konaní:

12. V súlade s už ustálenou judikatúrou ústavného súdu je predmetom preskúmania z pohľadu existencie zbytočných prietáhov aj postup notára ako súdneho komisára v konaní o dedičstve. Jeho úkony sú však úkonmi súdu, takže prípadná neefektívna činnosť alebo nečinnosť notára je v príslušnom dedičskom konaní pripočítateľná všeobecnému súdu konajúcemu v dedičskej veci, ktorý za existenciu zbytočných prietáhov nesie zodpovednosť (m. m. III. ÚS 47/00, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 3/05, III. ÚS 254/09, II. ÚS 349/2011, III. ÚS 716/2017, II. ÚS 436/2018, IV. ÚS 136/2018).

13. Vzhľadom na už uvedené je už na prvý pohľad zrejmé, že medzi namietaným postupom notárky vykonávajúcej v napadnutom konaní funkciu súdnej komisárky a namietaným porušením práv zaručených ústavou nie je taká príčinná súvislosť, ktorá by umožnila po prípadnom prijatí časti ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vysloviť ich porušenie.

14. Ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia práv zaručených čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 46 ods. 1 ústavy postupom notárky v napadnutom konaní odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde (bod 1 výroku tohto uznesenia).

III.2. K namietanému porušeniu základných práv napadnutými prípismi okresného súdu, krajského súdu a notárskej komory:

15. V nadväznosti na vymedzený predmet ústavného prieskumu ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej postup pri vybavovaní sťažností podľa zákona o súdech a zákona o sťažnostiach, resp. prešetrovaní ich vybavenia podľa zákona o súdech nemožno považovať *ratione materiae* za súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy či základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 241/07, IV. ÚS 210/2011, IV. ÚS 469/2012, II. ÚS 199/2017, IV. ÚS 541/2012, I. ÚS 84/2019).

16. V posudzovanom prípade sťažovateľ namieta postup administratívneho charakteru upravený už uvedenými právnymi predpismi (zákonom o súdech a zákonom o sťažnostiach), v rámci ktorého sa nerozhoduje bezprostredne o právach, resp. povinnostiach fyzických osôb alebo právnických

osôb, pričom ho z hľadiska predmetu nemožno považovať ani za správne konanie [pozri k tomu § 1 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, pozn.]; aj preto sa na neho nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní (správny poriadok). Táto špecifická oblasť preto nespadá podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu pod garancie základných práv, ktorým poskytuje ochranu ústavný súd (pozri tiež IV. ÚS 20/2022, I. ÚS 18/2023).

17. S ohľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné v časti smerujúcej proti napadnutým prípisom okresného súdu, krajského súdu a notárskej komory odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu, že na prerokovanie návrhu nemá ústavný súd právomoc (bod 1 výroku tohto uznesenia).

III.3. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom:

18. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ústavný súd uvádza, že takýmto žiadostiam vyhovie v prípade súčasného (kumulatívneho) splnenia podmienok vyplývajúcich z § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde a jeho ustálenej doterajšej judikatúry v tejto oblasti, t. j. ak ustanovenie právneho zástupcu odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa (ak vzhľadom na svoje majetkové pomery nedisponuje dostatočnými zdrojmi na úhradu trov právneho zastúpenia) a ak zároveň nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

19. Ústavný súd po preskúmaní ústavnej sťažnosti v jej podstatnom základe konštatuje (bez potreby skúmania majetkových pomerov sťažovateľa), že nebola splnená druhá podmienka na ustanovenie právneho zástupcu, keďže v sťažovateľovom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku, ako to vyplýva z dôvodov tohto rozhodnutia, a ani ustanovenie právneho zástupcu by na prijatých záveroch ústavného súdu nič nezmenilo. Z tohto dôvodu ústavný súd nevyhovel žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu (bod 2 výroku tohto uznesenia).

20. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti stratilo opodstatnenie rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa uvedených v ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. októbra 2024

Miloš Mad'ar
predseda senátu